

OA4 - OKLS3309 Osaaminen ja asiantuntijuus 4: syventävien opintojen opetusharjoittelu (8 op)

A-jakso, viikot 35-41 (Norssilla 35-40)

Marja Mäensivu (OKL:n OH4-vastuhenkilö
ja A-jakson OKL:n ohjaaja)
marja.f.maensivu@jyu.fi

Opintojakson tavoitteita tukevia työtapoja: Opintojakso suoritettuaan opiskelija...

Osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida laajempia oppimisprosesseja

- Oman opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi havainnoinnin ja luokkaan tutustumisen pohjalta
- Luento vuosisuunnitelmasta ja vastuuviikkosuunnitelmasta
- Luento opiskeluhuollosta
- Ohjauskeskustelut mm. jaksosuunnitelmista ja vastuuviikkosuunnitelmasta
- Ryhmänohjaukset mm. luokan oppilaista ja toimintakulttuurista, eriyttämisestä luokassa, arvioinnista ja oppimisen tuesta

Osaa perustella pedagogisen toimintansa kasvattajana ja opettajana teoreettisen tiedon näkökulmasta

- Ohjauskeskusteluissa omien pedagogisten valintojen perustelua
- VOPA-työskentely dialogisuuden teemalla
- Lukupiirin kirjallisuus ja keskustelut esim. teoksesta Tynjälä (2004)
- PROpessa tieteellisen osaamisen pohdinta ja keskustelut

Opintojakson tavoitteita tukevia työtapoja: Opintojakso suoritettuaan opiskelija...

Osa työskenellä opettajan ammattieettisten periaatteiden mukaisesti ymmärtäen ammatin vapauksia ja vastuuta suhteessa kouluyhteisöön ja yhteiskuntaan

- Luento haastavista tilanteista työelämässä
- Ryhmäohjaukset mm. opettajan vastuista ja velvollisuuksista sekä kodin ja koulun yhteistyöstä
- Kielitietoisuustehtävä yhteiskunnallisesta näkökulmasta
- Lukupiirin kirjallisuus ja keskustelut esim. teoksista Moilanen (2005), Ruhanen (2023) sekä Tirri ja Kuusisto (2019)
- PROpessa eettisen osaamisen ja yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen pohdinta ja keskustelut

Osa eritellä ammatillisen kasvunsa voimavaroja ja tarpeita opettajana ja kasvattajana sekä suuntautuu kohti jatkuvaa oppimista.

- Ohjauskeskusteluissa omien valmiuksien ja kehittämiskohteita reflektointia
- Luento opettajan työstä ja työnhausta
- Lukupiirin kirjallisuus ja keskustelut esim. teoksesta Tynjälä (2004)
- PROpessa eettisen osaamisen, tieteellisen osaamisen ja/tai yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen pohdinta ja keskustelut

OA4 8 op = n. 216h

Ryhmäohjaukset ja luennot: 28h

- Ryhmänohjaus luokassa 5h
- OKL:n ohjaus 16h
- Suurryhmänohjaus/luennot: 5h
- Digipaja 2h

Havainnoinnit ja koulutyöhön perehtyminen: 23h

- Oman luokan opetuksen seuranta etukäteen 10h
- Opettajan muun työn seuranta minimi 3h (valmiita ehdotuksia)
- Loput seuraamisesta itse valitsemiaan (ainakin pohjatunnit, vertaisseuranta jne.)

Valvonnat: 2h

- 3 x ruokavalvonta ja 3 x välkkävalvonta

Oma opetus:

- Toteutus 42h (42 x 45 min) sekä suunnittelu ja arviointi 42h (sisältää tunteihin liittyvän yksilöohjauksen)

PROpe-sivuston kirjoittaminen: 15h

Itsenäinen työ: 64h mm.

- Kielitietoisuustehtävä pienryhmässä (10h)
- VOPA-videon analyysi (2h)
- lukupiirin kirjallisuus ja pienryhmän lukupiiri

Lukupiirityöskentely

- Lukupiirikirjallisuuden tarkoitus on syventää ymmärrystä harjoittelun keskeisistä tavoitteista, sisällöistä ja ydinosaamisalueista.
- Pienryhmän lukupiiritapaaminen opiskelijoiden kesken (3h, ennen suurryhmän lukupiiritapaamista):
 - Sopikaa pienryhmässänne, miten ja milloin lukupiiri järjestetään.
 - Jokainen lukee koko kirjallisuuden ja kirjaa itselleen jokaisesta luetusta tekstistä yhden kysymyksen, josta haluaisi keskustella lukupiirissä (poislukien Jokinen & Piipponen, josta ei ole välttämätöntä keksiä kysymystä).
 - Lukupiirissä nostetaan kysymykset yhteiseen keskusteluun (esim. kaikki kysymykset kirjoitetaan aluksi näkyville). Kaikista kysymyksistä ei ehdi keskustella, joten valitkaa yhdessä jokaiselta kaksi kysymystä keskusteluun ja neuvotelkaa, missä järjestyksessä keskustelette niistä. Pitäkää myös huoli, että jokaista tekstiä tulee käsiteltyä ainakin jollakin kysymyksellä.
- Koostakaa kysymyksenne (boldatkaa ne, joista keskustelille) ja lähettäkää OKL:n ohjaajallenne tiedoksi viimeistään päivää ennen koko ryhmän lukupiiritapaamista.
- Lopuksi OKL:n ohjausryhmän lukupiiritapaaminen (2h, 25.9.), jossa OKL:n ohjaaja mukana ja joka perustuu lukupiirissä esitettyihin kysymyksiin.

Lukupiirikirjallisuus

- Jokinen, S & Piipponen, S. 2009. Erilaisen oppijan tukeminen koulussa. Opetusmoniste. Normaalikoulu. Jyväskylän yliopisto. (norssin sivuilla) <https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu/oh4>
- Moilanen, P. 2005. Opettaja kasvattajana. Johdatusta opettajan ammatin eettisiin kysymyksiin. Opetusmoniste. OKL. Jyväskylän yliopisto. Luvut 4-8 ja 10 (s. 13-32, 36-38) (norssin sivuilla). <https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu/oh4>
- Ruhanen, A. 2023. Pyytämättä ja yllättäen. Opettajan koettu valta opetustyön arjessa. Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Luku 2 (s. 8-19)
- Tirri, K. & Kuusisto, E. 2019. Opettajan ammattietiikkaa oppimassa. Helsinki: Gaudeamus. Luvut 2-3 ja 7-8. ISBN 978-952-345-041-7.
- Tynjälä, P. 2004. Asiantuntijuus ja työkulttuurit opettajan ammatissa. Kasvatus 35,(2), 174 - 190. <https://docplayer.fi/11594194-Asiantuntijuus-ja-tyokulttuurit-opettajan-ammattissa-1.html>

VOPA-työskentely

VOPA -menetelmän mukaisesti opetuksen dialogisuuteen perehdytään seuraavan toimintamallin kautta:

1. Ennakkotallenteiden katsominen: "VOPA-toimintamalli" (16 min.), "Dialogisuus 1" (4 min.) ja "Dialogisuus 2" (17 min.)
2. Yhteinen Dialogisuus-teeman tarkastelu ja käytännön toteutuksen läpikäynti. OKL:n ohjaaja mukana. (2 tuntia).
3. Oman opetuksen tallentaminen (1 oppitunti).
4. Videotallenteen itsenäinen tarkastelu VOPA-havainnointilomakkeen ohjaamana muistiinpanoja kirjaten sekä muille esitettävän näytteen valinta. (2 h)
5. Pienryhmätapaaminen, jossa tarkastellaan dialogisuutta opiskelijoiden valitsemien videonäytteiden pohjalta yhteistä ymmärrystä rakentaen. OKL:n ohjaaja mukana. (4 h)

Kielitietoisuustehtävä pienryhmässä

- Katso tehtävä: <https://peda.net/id/5fa9dadb53b>
- Tehtävän palautus 7.10. mennessä Josephinelle sähköpostilla: josephine.m.moate(at)jyu.fi
- Palautukseen mukaan miellekartta, tervetuliaispaketti, opeopas ja selitys-teksti.

PROpe-työskentely

PROpe-työskentelyssä jäsenenä ja reflektoi kokemuksiasi, havaintojasi ja tulkintojasi tässä opintojaksolla painotetuilla opettajaksi kehittymisen ydinosaamisalueilla: eettinen osaaminen (1.), tieteellinen osaaminen (2.) sekä yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen (4.). Halutessasi voit käsitellä myös muita itsellesi tässä opintojaksossa merkityksellisiä osaamisalueita.

Hyödynnä jäsentelyssä ja reflektoinnissa **lukupiirikirjallisuutta** (ja halutessasi lisäksi muuta sopivaa kirjallisuutta; käytä viittauksia) ja siitä käytyjä keskusteluita. Pohdi PROpe:ssäsi käytyjen keskustelujen teemoja eteenpäin ja reflektoi niitä harjoittelukokemukseesi ja -havaintoihisi suhteutettuna. Esim.:

- Miten lukupiirissä teemoista keskusteltu heijastui sinun pedagogiikkaasi ja havaintoihisi tässä harjoittelussa?
 - Esim. *asiantuntijuus ja autonomia* (2. osaamisalue), *valta ja vastuu* (1., 2. ja 4. osaamisalueet), *ammattietiikka* (1. osaamisalue)
- Millaisen opettajan ja kasvattajan olet itsestäsi rakentanut? Millaisia uusia havaintoja teit ajatteluasi ja toimintaasi ohjaavista lähtöoletuksistasi opettajana ja kasvatusalan asiantuntijana? Miten asiantuntijuuden komponentit (ks. Tynjälä 2004) näkyvät sinun työskentelyssäsi opettajana?
- Miten harjoittelulle asettamasi henkilökohtaiset tavoitteet toteutuivat ja mitä teit niiden saavuttamiseksi? Millaisia kehitystavoitteita ja -tehtäviä asetat tulevaisuudelle?
- Palauta PROpe OKL:n ohjaajallesi 20.10. mennessä. Arviointi: hyväksytty – hylätty (täydennettävä)

OKL:n ohjausryhmän aikataulut

- Aloitus 27.8.
- Ennakkotallenteiden katsominen VOPA tapaamista varten ennen 4.9.
- VOPA-dialogisuus 4.9.: Voidaanko tapaaminen aloittaa jo aikaisemmin kuin klo 14.45?
- Pienryhmän lukupiirien pitäminen ja kysymysten palautus viimeistään 24.9.
- Koko ohjausryhmän lukupiiri 25.9.
- Pienryhmien VOPA-tapaamiset: (sovitaan 4.9. tapaamisessa pienryhmittäin)
- Kielitietoisuustehtävän palautus sähköpostitse Josephine Moatille (josephine.m.moate@jyu.fi) viimeistään 7.10.
- Kielitietoisuustehtävän purku ja lopputapaaminen 9.10.
- PROpen palautus viimeistään 20.10.

VOPA-pienryhmätapaamiset

- Katsokaa pienryhmänne kanssa aikataulujanne viikon loppuksi, kun harjoittelutuntinne yms. ovat selvillä. Millaiset ajat pienryhmän VOPA-tapaamiseen voisivat teille sopia?
- Vko 39 ensisijaisesti (tarvittaessa katsotaan aikaa vko 41)
- Nämä sovitaan sitten 4.9. tapaamisen aluksi



A-jakson pedanetsivut

<https://peda.net/id/5f9c4fac53b>

Ydinosaamisalueet

- Eettinen osaaminen



- Tieteellinen osaaminen



- Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen



Mitä vielä tänään?

- Kielitietoisuustehtävän alustus klo 13.00 (Josephine Moate)
- Info Norssilla klo 14.00 (Irmeli Pietilä ja Jerker Polso)
- Luokanlehtorin tapaaminen luokissa
- Vuosi- ja vastuuviikkosuunnitelma klo 16.15 (Heidi Mouhu)